

UVOD

Prihvatanjem novog društvenog koncepta, svaki pojedinac je prinudjen poštovati nove standarde i nova mjerila vrijednosti.

Ukupan zaostatak za državama koje su nam uzor i kojima se želimo priključiti, u svim oblastima društvenog djelovanja izuzetno je veliki i ne može se nadoknaditi bez svakovrsnog odricanja.

Nesrazmjeran odnos želja i mogućnosti, uslovjava svako društveno aktivno biće u našem okruženju da prodje kroz "skraćeni kurs ranog kapitalizma"! Naši prethodnici bi inistirali na "večernjoj školi ranog kapitalizma", a to je bitno drugačija odrednica, iako ne mjenja suštinu prethodne "definicije".

Temelj kapitalističkog društvenog uredjenja jeste **igralište na kojem se igra tržišna utakmica.**

U našem prethodnom društvenom sistemu, država je pretstavljala sudiju, koji je planirao i namještao rezultate, isključivao nepodobne igrače i svirao prekršaje na temelju pravila koja su uništavala igru.

U novom sistemu, država je arbitar koji nepristrasno kontroliše slobodnu tržišnu utakmicu, a igrače isključuje samo kada ne poštuju precizno utvrđena pravila.

Ta pravila, samo su okvir i putokaz za sve igrače koji igraju tržišnu utakmicu, jer sudija (država) se ne smije mješati u tok igre ni na jedan od načina svojstvenih dosadašnjoj praksi.

Prije početka utakmice nužno je obezbjediti sljedeće preduslove da bi se utakmica smatrala regularnom:

- stabilnu valutu (novac) koji služi kao mjerilo svih vrijednosti
- teren (uređeno tržište)
- rasvjetu (javnost rada), za slučaj da se mora igrati "po mraku"
- trenere (proizvodjače)
- igrače (robu za tržište)
- publiku (potencijalne kupce, koji kupovinom karata i određenim interesovanjem za konkretnu utakmicu, formiraju cijenu "robe" na tržištu)
- **menadžere** (njih ćemo definisati kroz ukupnu opservaciju)

Samo dobri igrači (**kvalitetna r o b a**), mogu privući brojnu publiku (potencijalne kupce), a treneri (proizvođači) jedino tako mogu biti sigurni u plasman svojih proizvoda.

Često se nameće moralna dilema u ispravnost ovakvog tretmana svih učesnika u tržišnoj utakmici. Možemo dozvoliti mogućnost da su neki segmenti dehumanizovani, ali kritikovati sistem koji uspješno funkcioniše (i koji je izrazito produktivan), a ne ponuditi bolje rješenje; potpuno je besmisleno.

Pristalice teze o nehumanosti novih društvenih odnosa nemaju šansu racionalno braniti svoje stavove, čak i kada bezrezervno prihvatimo sve njihove argumente, jer ako je nehumanost najslabija karika u lancu, to može samo ubrzati kidanje lanaca prethodnog sistema.

Tržišna utakmica koja igrače pretvara u robu, samo je naizgled surova, ali jedino takva utakmica poštuje prirodan i logičan zakon – **zakon ponude i potražnje**.

U takvoj utakmici, zakoni tržišta sprječavaju sudiju (državu) da protežira igrače (robu) koja nema odgovarajući kvalitet i nema kupce na tržištu.

Zadovoljstvo je raditi pionirski posao i sreća učestvovati u oblikovanju novog sistema, jer taj sistem ima prirodnu moć da prepozna i nagradi kvalitet; prilažem vlastito iskustvo i viziju za izgradnju zajedničke kuće.

Tu kuću gradimo na čvrstom temelju, sa dobrim materijalima i provjerenim majstorima, ali moramo biti oprezni, jer radimo po novoj tehnologiji.

Moramo poštovati one koji su izmislili novu tehnologiju i vlastite „kuće“ kvalitetno sagradili, čak i onda kada mislimo da smo bolji i da imamo kvalitetniji startni (genetski...) potencijal.

Poštujući rečeno, dužni smo pažljivo i savjesno, strpljivo, znalački i nesebično, priložiti sve svoje potencijale u izgradnju sigurnog skrovištva od nekog budućeg nevremena, jer živimo na raskršću civilizacija i znamo kako boli svaka promjena "vremena".

FK „Omladinac“ u potpunosti potvrđuje navedeno, jer su se mnogi čelnici klubova iz okruženja, korumpirane sudije i lokalni moćnici, udružili pred zajedničkom „opasnošću“!?

Paradoksalno je, ali moguće, da posmatrani klub na kraju sezone postane drugoligaš, umjesto učesnik takmičenja u Premijer ligi BiH, jer nova koncepcija FK „Omladinac“ eliminiše pljačku i manipulaciju, a mnogi klubovi iz okruženja još uvijek su utočište „perača“ novca ili klasičnih kriminalaca...

Uzajamno prožimanje i preplitanje pojedinačnih dijelova sportskog menadžmenta, nije posljedica konfuzije, nego je potvrda čvrstih i neraskidivih veza među njima.

Teško je zamisliti oblast društvenog djelovanja koja lakše i prirodnije može odigrati tržišnu utakmicu.

Svi zakoni tržišta na čelu sa zakonom ponude i potražnje, kao da su osmišljeni upravo radi sporta i njegovih protagonisti koji su hobi pretvorili u zanimanje, zanimanje u takmičenje, a takmičenje u biznis od kojeg ugodno žive.

Davno je rečeno da su blagosloveni svi koji rade ono što najviše vole i od toga rada mogu pristojno živjeti.

Njihovo takmičenje je neprekinuti niz koji je imao tržišnu logiku, čak i onda kada je sistem propisivao nelogična pravila, a sudije (kao predstavnici državne volje) projektovali rezultate po mjerilima podobnosti, umjesto mjerila sposobnosti.

Konačno su sportski menadžeri dobili pravo da kontrolisu proizvodnju istinskog kvaliteta, ali i obavezu da svojim znanjem i sposobnošću obezbjede plasman i odgovarajuću tržišnu cijenu.

U kontekstu ukupnih društvenih odnosa, sportski menadžment je izborio počasno mjesto u trenutku kada je postao profitabilan, a time i društveno opravdan.

Mnogo je teže bilo izboriti odgovarajuće mjesto u akademskim krugovima, koji su po vokaciji najveći protivnici promjena, jer konzerviranjem postojećeg stanja ne čuvaju samo vlastiti društveni status, već istovremeno čuvaju društveni sistem od „avanturizma i kratkoročnih naučnih novotarija“.

Priznanjem naučne utemeljenosti i društvene svrshodnosti, sportski menadžment je postao najatraktivnija akademska disciplina savremenog svijeta jer istovremeno nudi:

- dobru zabavu
- ličnu satisfakciju
- društveni status
- veliki profit
- opštedruštvenu korist

Uz logističku podršku informatičke tehnologije, sportski menadžment može postati najatraktivnije zanimanje savremenog svijeta. Svaki doprinos toj mogućnosti, čast je i zadovoljstvo.